

Vergide Gündem

Tax Agenda

Haziran / June 2017

Uluslararası personel görevlendirmelerinde sosyal güvenlik uygulamaları

Gizem Keser

Türkiye-Avrupa Birliği Katılım Öncesi Yardım Aracı Çerçeve Anlaşması (IPA II) ve bu anlaşmanın katma değer vergisi açısından değerlendirilmesi

N. Selim Küfrevi

English translation

Gümrükte Gündem

Sercan Bahadır

Ekonomi Yorumları

Levent Topçu - Çağdaş Gündüz

Onur Yıldız - Deniz Ünal

Dünyadan Vergi Haberleri

Elif Karaca

Sirküler indeks

Vergi takvimi

Pratik bilgiler

Practical information

Building a better
working world

Uluslararası personel görevlendirmelerinde sosyal güvenlik uygulamaları

I. Giriş

Global şirketler tarafından benimsenen ve “mobility” olarak adlandırılan uygulama, şirket içi uluslararası değişim programları sayesinde, belirli performans kriterlerini sağlayan çalışanların mesleki ve kişisel gelişimlerine katkıda bulunurken; aynı zamanda bu çok uluslu şirketlerin uluslararası görevlendirme politikalarına ilişkin bir maliyet planlaması yapmasını gerektirmektedir. İşte bu noktada, sosyal güvenlik primlerinin hangi ülkede ödeneceği hususu bu maliyet planlaması içerisinde önemli bir yer edinmektedir.

Bu makalemizde, “geçici görev” adı altında vuku bulan uluslararası görevlendirmelerin sosyal güvenlik boyutu gerek 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu gerekse uluslararası yasal düzenlemeler çerçevesinde ele alınacaktır.

2. Mevzuattaki düzenlemeler

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu’nun 4’üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi gereğince, hizmet akdi ile bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılanlar zorunlu sigortalı sayılmışlardır.

Kanun’da yer alan bu madde iş sözleşmesine dayanan bir çalışma şeklinin sigortalılığa esas olduğu vurgusunu yapmaktadır. Bu anlamda Türkiye’de mukim bir organizasyonun hiyerarşik yapısı altında bulunan, bağımlılık ilişkisi çerçevesinde iş görme edimini yerine getiren ve karşılığında ücret elde eden kişiler md. 4/1/(a) kapsamında sigortalı sayılmışlardır.

Türkiye’de ikamet eden ve çalışan yabancılar açısından da aynı hüküm geçerli olmakla birlikte, 5510 sayılı Kanun bu kişilerin zorunlu sigortalılık statülerine ilişkin istisnai bir hüküm getirmiştir. 5510 sayılı Kanun’un 4’üncü maddesinin ikinci fıkrasının (c) bendi gereğince, mütakabiliyet esasına dayalı olarak uluslararası sosyal güvenlik sözleşmesi yapılmış ülke uyruğunda olanlar hariç olmak üzere, yabancı uyruklu kişilerden hizmet akdi ile çalışanlar md. 4/1/(a) kapsamında zorunlu sigortalı sayılmışlardır. Söz konusu madde hükmü uyarınca, karşılıklılık esasına dayalı uluslararası sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmış ülke uyruğunda olan çalışanlara öncelikle ikili sosyal güvenlik sözleşmesi hükümlerinin uygulanması gerekmektedir.

Bu anlamda, Türkiye ile sosyal güvenlik anlaşması imzalamış ülke uyruğunda olanlar ile sosyal güvenlik sözleşmesi imzalamamış ülke uyruğunda olanların Türkiye’deki sigortalılık statüleri anlamında bir ayırım söz konusudur. Konuya aşağıda detaylıca yer verilmiştir.

2.1 İkili sosyal güvenlik anlaşmaları kapsamında sosyal sigorta uygulamaları

Ülkemizin diğer ülkelerle imzaladığı ikili ya da çok taraflı sosyal güvenlik sözleşmelerinde akit ülke vatandaşlarının bir diğer akit ülkede geçici görevli ya da geçici görevli olmaksızın çalışmaları halinde hangi akit tarafın sosyal güvenlik mevzuatına tabi olacaklarına ilişkin düzenlemeler bulunmaktadır.

Türkiye, Avrupa Sosyal Güvenlik Sözleşmesi'ne taraf olmakla birlikte, 28 ülke ile ikili sosyal güvenlik anlaşması imzalamıştır. Yürürlükte bulunan ikili uluslararası anlaşmalar uyarınca, yabancı ülke mevzuatına tabi kişilerin akit ülkede kurulu bir kuruluş tarafından belirli bir işin icrası amacıyla geçici olarak ülkemize gönderilmeleri halinde, anlaşma hükümleri dikkate alınarak işlem yapılmalıdır.

Her bir anlaşma farklı hükümler ve düzenlemeler içermekle birlikte, genel olarak akit ülke vatandaşlarının sosyal güvenlik mevzuatı çerçevesinde hak ve yükümlülük bakımından eşit işlem görmesi, her iki ülkede geçen sigortalılık sürelerinin birleştirilmesi, çalıştıkları ülkede kazandıkları haklardan ülkelerine dönmeleri halinde de yararlanmaya devam etmeleri gibi önemli ilkeler içermektedir.

Sosyal güvenlik sözleşmelerinde temel kural, çalışılan ülkenin sosyal güvenlik mevzuatına tabi olmaktır. Ancak sosyal güvenlik sözleşmelerinde, işverenleri tarafından geçici bir süre ile akit ülkeye gönderilenler, sözleşmenin bu ana prensibinden ayrı tutulmuşlardır. Şöyle ki; iş merkezi akit taraflardan birinin ülkesinde bulunan bir işverenin işçisi bu işverenin **adı ve hesabına** çalışmak üzere veya işvereni tarafından **belirli bir işin icrası amacıyla geçici olarak** diğer akit taraf ülkesine gönderildiği takdirde bu işçi hakkında ikinci akit taraf ülkesinde çalıştığı sürece, sanki ilk akit taraf ülkesinde çalışıyormuş gibi, iş merkezinin bulunduğu akit taraf mevzuatının uygulanacağı kuralı getirilmiştir. Bu sayede, sosyal güvenliğin tekliği ilkesi gereği, mükerrer sigortalılığın önlenmesi amaçlanmıştır. Bu anlamda, işçi, aslen istihdam edildiği işverenin bulunduğu akit taraf ülkesinin sosyal güvenlik mevzuatına tabi olmaya devam edecek, diğer yandan, geçici bir süreliğine çalıştığı diğer akit taraf ülkesinin sosyal güvenlik mevzuatından muaf olabilecektir.

Sosyal güvenlik sözleşmesi akdedilmiş ülkelere personel gönderecek işverenin müracaatı üzerine, işverenin ibraz ettiği belge ve bilgiler doğrultusunda, ilgili ülkedeki sosyal sigorta kurumunca matbu bir belge düzenlenir. Bu belge, uluslararası sosyal güvenlik anlaşmalarında düzenlenmesi öngörülen, geçici görevli olan kişiye ilişkin bilgilerin ve kişinin gönderen ülke mevzuatına tabi olarak diğer akit taraf ülkesinde hangi sürede çalışacağını belirtir. Usulüne uygun olarak düzenlenen bu belgeler geçici görevli olarak çalışılan ülkenin sigorta kurumuna ibraz edilmek suretiyle kişinin aslen istihdam edildiği işverenin bulunduğu ülkede sigortalı olduğunu kanıtlar, diğer taraftan geçici görevli olarak çalıştığı ülkenin mevzuatından muaf tutulmasına yasal bir dayanak oluşturur.

Bununla birlikte, sosyal güvenlik sözleşmelerinde, her iki ülke yetkili makamlarının onayı ile mevzuata tabi kalma süresine ilişkin düzenlemeler getirilmiştir. Her bir anlaşmada öngörülen muafiyet süreleri farklı olmakla birlikte, uygulamada 60 ay (5 yıl) ile sınırlıdır.

Sosyal güvenlik sözleşmelerinde öngörülen muafiyet süresi sona erdiğinde, sosyal güvenliğin tekliği ilkesi gereği, kişinin, aslen istihdam edildiği işverenin bulunduğu ülkedeki zorunlu sigortalılık statüsünün sona ermesi ve geçici görevli olarak çalıştığı ülkenin sosyal güvenlik mevzuatına tabi olması gerekmektedir.

Her sosyal güvenlik sözleşmesi farklı hükümler içerdiğinden ve ilgili ülkelerin yerel mevzuatındaki hükümlerin de dikkate alınarak muafiyet uygulanması uygun olacaktır.

2.2 Geçici görevlendirme konsepti

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 10'uncu maddesi gereğince, 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde sayılan sigortalıların işverenleri tarafından geçici görevle yurt dışına gönderilmeleri halinde bu görevleri yaptıkları sürece, sigortalıların ve işverenlerin sosyal sigortaya ilişkin hak ve yükümlülükleri devam eder.

5510 sayılı Kanun'un 10'uncu maddesindeki düzenleme sosyal güvenlik sözleşmesi bulunmayan ülkelere geçici görevli olarak gönderilenleri kapsadığından, sosyal güvenlik sözleşmesi yapılmış ülkelere geçici görevle gönderilenler sözleşme hükümlerine tabidirler. Bu anlamda, Türkiye'deki işvereni ile iş akdi devam eden ve Türkiye ile sosyal güvenlik sözleşmesi olmayan bir ülkeye atanan çalışanlar, geçici görevleri süresince, Türkiye'deki sosyal güvenlik mevzuatına tabi olmaya devam ederler.

Bir diğer ifade ile sözleşme olmayan ülkelere atanan çalışanlar, geçici görevleri süresince, Türkiye'de aslen istihdam edildikleri işverenin adı ve hesabına çalışmaya devam ederler. Bu organik bağ nedeniyle ücretleri Türkiye'de aslen istihdam edildikleri işveren tarafından ödemeye devam eder. Bunun sonucunda da, bu kişilerin sosyal sigorta bildirimleri, geçici görev süresince, tıpkı Türkiye'de çalışıyormuşçasına asıl işverenleri tarafından yapılmaya devam eder.

Bu anlamda, işveren tarafından geçici görevle yabancı ülkelere gönderilen sigortalıların 5510 sayılı Kanun'da belirtilen hak ve yükümlülükleri bu görevleri yaptıkları sürece devam edecektir. Ancak, gerek 5510 sayılı Kanun'da gerekse uluslararası sosyal güvenlik sözleşmelerinde bahsi geçen "geçici görev" ve "aslen istihdam edilen işvereni adı ve hesabına çalışmak" ilkelerine ilişkin mevzuatta açık bir düzenleme bulunmamaktadır.

Türkiye'deki Sosyal Güvenlik Kurumu, uygulamada, geçici görev süresinin 6 ay (en fazla 1 yıl) olabileceğini kabul etmektedir. Bununla birlikte, çalışanın, yalnızca belirli ve özellikli bir işin icrası amacıyla yurt dışındaki grup şirketinde görevlendirilebileceğini, bu süre zarfında Türkiye'deki işverenin hiyerarşik yapısı altında olması gerektiğini, bir diğer ifade ile işçi-işveren ilişkisinin Türkiye'de olması gerektiğini öne sürmektedir. Ancak bu şartlar dâhilinde yurt dışındaki grup şirketinde geçici olarak görevlendirilen bir çalışanın Türkiye'de sosyal sigorta bildirimlerinin yapılması mevzuata uygun olacaktır.

Türkiye'deki Sosyal Güvenlik Kurumu'nun "sigortalı çalışanların yurt dışında geçici olarak bulunmaları"na ilişkin uygulamada dikkat ettiği prensip, yurt dışındaki grup firmasında görevlendirilen kişinin, geçici görev süresince, Türkiye'de istihdam edildiği asıl işvereni adı ve hesabına çalışıyor olmasıdır.

Bu noktada, işçi-işveren ilişkisinin yasal dayanağı olan ve Türkiye'de zorunlu sigortalı sayılmak için bir zorunluluk olan iş sözleşmesi unsurlarını göz önünde bulundurmamak faydalı olacaktır. İş sözleşmesi, 4857 sayılı İş Kanunu'nun 8'inci maddesinin birinci fıkrasında, bir tarafın (işçi) bağımlı olarak iş görmeyi, diğer tarafın (işveren) da ücret ödemeyi üstlendiği bir sözleşme olarak tanımlanmıştır. Bu anlamda, bir işin görülmesi, karşılığında ücret ödenmesi ve işçinin işverene bağımlı

çalışması iş sözleşmesinin temel unsurlarını oluşturmaktadır. Doktrin ve mahkeme içtihatlarında kabul edildiği üzere, hukuki ve ekonomik bağımlılık işçi-işveren ilişkisini belirleyen en önemli kistastır. Hukuki bağımlılık unsurunun içeriğini, işverenin talimatlarına göre hareket etmek ve iş süresinin ve sonuçlarının işveren tarafından denetlenmesi oluşturmaktadır. İşçi edimini işverenin karar ve talimatları doğrultusunda yerine getirmektedir. Bu anlamda işçi ile işveren arasında hiyerarşik bir bağ vardır. Ücret ise ekonomik bağımlılığın tespitinde dikkate alınacak bir olgudur.

Tüm bu unsurları göz önünde bulundurduğumuzda, uluslararası sosyal güvenlik sözleşmesi olsun veya olmasın, yurt dışındaki grup şirketine "geçici görevlendirme" adı altında transfer edilen bir kişinin 6 aydan fazla yurt dışındaki grup şirketinde çalışması, bu süre zarfında asıl ücretini yurt dışında mukim grup şirketine alması ve söz konusu ücrete ilişkin gelir vergisini yurt dışında ödüyor olması, yurt dışındaki organizasyonun kadrosunda yer alması hallerinde, "geçici görevlendirme" olgusundan bahsedilemeyeceği ve bu çalışanlar için Türkiye'deki asıl işverenin sosyal sigorta bildirimlerini yapmasının mevzuata aykırı bir durum teşkil edeceği çıkarımına varılmaktadır.

Burada önemli olan husus, yurt dışındaki grup şirketinde görevlendirilen kişinin, görev süresince, Türkiye'deki asıl işvereni adı ve hesabına çalışması ve görev süresince Türkiye'deki asıl işverenin hiyerarşik yapısı altında bulunmasıdır. Örneğin, yurt dışı taahhüt işi alan ve makine ekipmanlarının imalatını Türkiye'de yapan bir firmanın personelini 3-6 ay gibi bir süreyle montaj işleri için yurt dışına göndermesi bu kapsamda değerlendirilebilir. Ancak, 3-5 yıl gibi uzun bir süreliğine yurt dışındaki grup şirketine yönetici kadrosunda atanan ve ücreti yurt dışındaki grup şirketine alan bir kişi için Türkiye'deki işverenin sadece sigorta bildirimlerini yapması Türkiye'deki Sosyal Güvenlik Kurumu'nca eleştiri konusu yapılabilecek ve bu durum "sahte sigortalılık" olarak değerlendirilebilecektir.

Yukarıda yer verilen açıklamalarımız uyarınca, yurt dışındaki grup şirketinde görevlendirilen bir çalışanın görev süresince Türkiye'deki asıl işvereni adı ve hesabına çalışmayacak olması halinde, Türkiye'deki zorunlu sigortalılık statüsünün sona ermesi gündeme gelecektir. Bu durumdaki kişilerin ise sosyal güvenlik sisteminde oluşacak olan boş dönem için sorun yaşamaları söz konusu olacaktır. Bu sorunun giderilmesi için diğer uygun olan sistemlerin dikkate alınması gerekecektir.

2.3 Sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmamış ülkede kurulu bir kuruluş tarafından o kuruluş adına geçici olarak ülkemize çalışmaya gönderilenler

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 6'ncı maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde, 6552 sayılı Kanun'la yapılan değişiklikle, uluslararası sosyal güvenlik sözleşmeleri hükümleri saklı kalmak kaydıyla, yabancı bir ülkede kurulu herhangi bir kuruluş tarafından ve o kuruluş adına ve hesabına Türkiye'ye üç ayı geçmemek üzere bir iş için gönderilen ve yabancı ülkede sosyal sigortaya tabi olduğunu belgeleyen kişiler sigortalı sayılmayacaktır. Burada bahsi geçen üç aylık muafiyet süresi sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmamış ülkede kurulu bir kuruluş tarafından ülkemize geçici olarak gönderilenler ve geldiği ülkenin sosyal güvenlik mevzuatına tabi olanlar içindir.

Sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmamış ülkede mukim bir şirket tarafından, Türkiye'ye gönderilen bir çalışanın, bu madde kapsamında Türkiye'de sigorta primi ödemesinden muaf olabilmesi için, Türkiye'de kısa süreli, belirli ve özellikli bir işi yapmak üzere görevlendirilmiş olması ve Türkiye'deki şirket ile işçi-işveren ilişkisi kurmuyor olması gerekmektedir. Bu kapsamda, Türkiye'deki grup şirketinde görevlendirilen kişi, geldiği ülkede zorunlu sigortaya tabi olduğunu belgelemesi halinde, üç ay süre ile Türkiye'de sosyal sigorta prim ödemesinden muaf olabilecektir. Geçici görev süresinin uzaması halinde, üç aylık sürenin dolduğu tarih itibarıyla da sigortalı işe giriş bildirgesi Kuruma verilerek, ilgili kişinin sigortalılığı başlatılacaktır.

Yukarıda yer verilen ilgili Kanun maddesi uyarınca, Türkiye'deki grup şirketinde görevlendirilmiş olan bir kişinin üç aylık muafiyet süresinden faydalanabilmesi için bu kişinin yine yukarıda yer verilen "geçici görevlendirme"ye ilişkin açıklamalarımız doğrultusunda, kısa süreli ve belirli bir işi yürütmeye yönelik bir görev tanımı olmalıdır. Söz konusu çalışan, Türkiye'deki şirketin hiyerarşik yapısı altında olmamalı, yalnızca kısa süreli montaj/proje işleri ile ilgili olarak geçici bir süreliğine çalışıyor olmalıdır. Türkiye'deki grup şirketine 3-5 yıl gibi uzun bir süreliğine yönetici kadrosunda atanan bir kişinin Türkiye'deki organizasyonun hiyerarşik yapısı altında olacağı ve Türkiye'de çalıştığı süre zarfında Türkiye'deki şirkete bir katma değer sağlayacağı düşünüldüğünde, bu kişinin, Türkiye'de yasal olarak çalışmaya başladığı ilk gün itibarıyla sigorta bildirimlerinin yapılması uygun olacaktır.

3. Sonuç

Uluslararası görevlendirmelerde sosyal güvenlik primlerinin hangi ülkede ödeneceği, uluslararası görevlendirme politikalarına ilişkin çok uluslu şirketlerin yapacağı maliyet planlaması açısından oldukça önem arz etmektedir. Uluslararası görevlendirmelerin şirkete olan maliyetini efektif bir şekilde yönetmek sosyal güvenlik mevzuatı, vergi mevzuatı, iş hukuku, vb. birçok faktörün göz önünde bulundurulmasını gerektirmektedir.

Bu makalemizde yer verdiğimiz sosyal güvenlik uygulamaları ile ilgili öncelikle dikkat edilmesi gereken kişinin görevlendirildiği ülke veya geldiği ülke ile Türkiye'nin taraf olduğu sosyal güvenlik anlaşması olup olmadığıdır. Her bir anlaşma farklı hükümler içermekte ve görevlendirmeye ilişkin farklı sonuçlar doğurabilmektedir. Bu nedenle yurt dışı görevine atanan kişinin görev tanımı gerek ulusal gerekse uluslararası mevzuat kapsamında ele alınmalı ve yurt dışı görevine atanan kişinin hangi ülkede sigortalı olarak bildirileceğine bu doğrultuda karar verilmelidir.

Gerek 5510 sayılı Kanun'da gerekse uluslararası sosyal güvenlik sözleşmelerinde bahsi geçen "geçici görev" ve "aslen istihdam edilen işvereni adı ve hesabına çalışmak" ilkelerine ilişkin mevzuatta açık bir düzenleme bulunmamaktadır. Bu belirsizlik, "sahte sigortalılık" sonucunu doğurabilecek ve birtakım yaptırımlarla sonuçlanabilecek yanlış uygulamalara sebebiyet verebilecektir. Yanlış uygulamanın tespiti halinde ise, Türkiye'de mukim işverenler açısından, idari para cezası, bir yıl boyunca beş puanlık indirim teşvikinden faydalanamama ve ilgili kişiler için yapılan sigorta bildirimlerinin iptali gündeme gelebilecektir.

Bu makalede yer alan açıklamalar, yazarının konu hakkındaki kişisel görüşünü yansıtmaktadır. Makaledeki bilgi ve açıklamalardan dolayı EY ve/veya Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.'ye sorumluluk iddiasında bulunulamaz. Mevzuatın sık değiştirilen ve farklı anlayışlarla yorumlanabilen yapısı nedeniyle, herhangi bir konuda uygulama yapılmadan önce konunun uzmanlarından profesyonel yardım alınmasını tavsiye ederiz.

Türkiye-Avrupa Birliği Katılım Öncesi Yardım Aracı Çerçeve Anlaşması (IPA II) ve bu anlaşmanın katma değer vergisi açısından değerlendirilmesi

IPA nedir?

Katılım Öncesi Yardım Aracı Çerçeve Anlaşması (IPA), AB'nin Batı Balkanlara ve Türkiye'ye daha verimli kaynak aktarımını sağlamak amacıyla oluşturduğu bir mekanizmadır. Bu mekanizma ile desteklenen projeler, aday ve potansiyel aday ülkelerin AB standartlarına uyumunu destekleyecektir.

Avrupa Birliği'nin aday ve potansiyel aday ülkelere ilişkin mali yardım mekanizması, Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA-Instrument for Pre-Accession Assistance) olarak yeniden düzenlenmiş ve tek bir hukuki çerçeve içerisine dahil edilmiştir. IPA, sadeleştirilmiş tek bir çerçeve ile katılım öncesi ihtiyaçları en etkili olarak karşılayacak şekilde düzenlenmiştir.

IPA prensip olarak önem arz eden ihtiyaçları esas almaktadır. Bu nedenle öncelikler, ilgili birimlerce gerçekleştirilen analizlere göre tespit edilmektedir. Buradaki anahtar öğeler, AB'nin yararlanıcı ülkelerle kurduğu Katılım ve Avrupa Ortaklıkları, Komisyon'un genişleme strateji belgesi ve her ülke hakkında hazırlanan ilerleme raporlarıdır.

Bu kapsamda, Türkiye ile Avrupa Birliği arasındaki mali yardımlar için 11.07.2008 tarihinde IPA Çerçeve Anlaşması imzalanmış ve imzalanan Anlaşmanın onaylanması 5824 sayılı Kanun'la uygun bulunmuştur.

Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA)'nın 2007-2013 yıllarını kapsayan I. dönemi ülkemizin;

- ▶ AB müktesebatına uyum ve uygulamasına yönelik kapasitesinin geliştirilmesi
- ▶ Ekonomik ve sosyal uyuma yönelik kapasitelerinin oluşturulması

hedefleri çerçevesinde yürütülmektedir.

Anılan Anlaşmadaki vergi istisnalarına ilişkin usul ve esaslar, 08.05.2009 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 1 sıra numaralı Türkiye-Avrupa Birliği Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA) Çerçeve Anlaşması Genel Tebliği ile belirlenmiştir.

11 Şubat 2015 tarihinde ise Türkiye ile Avrupa Komisyonu arasında "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Tarafından Temsil Edilen Türkiye Cumhuriyeti ve Avrupa Komisyonu Arasında Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA II) Çerçevesinde Birlik Tarafından Türkiye Cumhuriyetine Yapılacak Mali Yardımın Uygulanmasına İlişkin Düzenlemeler Hakkında Çerçeve Anlaşma" (IPA II Çerçeve Anlaşması) imzalanmıştır.

Söz konusu anlaşmanın onaylanması 4 Nisan 2015 tarihli ve 6647 sayılı Kanun'la uygun bulunmuş ve 22 Haziran 2015 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir.

IPA II nedir?

IPA II anlaşması ile IPA I'in 2007-2013 yıllarını kapsayan ilk döneminde mali yardımların çerçevesini oluşturan beş bileşeni korunarak, 2014-2020 bütçe dönemini kapsayan mali yardımlara yön verecek beş politika alanına dönüştürülmüştür.

Bu beş politika alanı içinde ise çeşitli başlıklar altında sektörler ve alt-sektörler belirlenerek Avrupa Birliği Bakanlığı ile birlikte konuyla ilgili Bakanlıkların sorumluluğuna verilmiştir. İlgili sektör ve alt-sektörler altında yer alan proje faaliyetleri sektör sorumlusu kurumlar (lead institutions) tarafından koordine edilmektedir.

IPA II anlaşması kapsamında yer alan 5 politika alanı aşağıdaki şekilde belirlenmiştir:

1. AB üyeliğine geçiş süreci ve kapasite geliştirme,
2. Bölgesel kalkınma
3. İstihdam, sosyal politika ve insan kaynaklarının geliştirilmesi,
4. Tarım ve kırsal kalkınma,
5. Bölgesel ve sınır ötesi işbirliği.

IPA I anlaşması kapsamında Türkiye'nin özellikle doğu bölgesinde birçok proje gerçekleştirilmiştir.

IPA II kapsamında ise doğu bölgesinin yanı sıra Türkiye'nin diğer bölgelerinde de projeler gerçekleştirilecek olup, "tarım ve kırsal kalkınma" ile "bölgesel ve sınır ötesi işbirliği" konularına destek verilmesi planlanmaktadır.

IPA II kapsamında katma değer vergisi istisnası

IPA II Anlaşmasınının 28. maddesinde vergiler, gümrük vergileri ve diğer mali harçlara ilişkin kurallar açıklanmakta olup, bir sektörel anlaşmada ya da finansman anlaşmasında aksi belirtilmemek kaydıyla vergiler, gümrük vergileri ve ithalat vergileri ve resimleri ve/veya eş etkiye sahip harçların IPA II kapsamında finanse edilmeyeceği hükmü getirilmiştir.

Mezkur maddenin 2. bendinde ise birlik yüklenicileri (IPA kapsamında gerçekleştirilen projeleri üstlenen firma) tarafından yapılan tüm ithalatların, gümrük vergilerine, ithalat vergilerine, katma değer vergisine (KDV), özel tüketim vergileri ve diğer özel tüketim vergilerine ya da eş etkiye sahip diğer benzer vergi, gümrük vergisi veya harçlara tabi olmaksızın, Türkiye Cumhuriyeti'ne girmesine izin verileceği açıklanmaktadır.

Bu muafiyet, sadece Birlik Sözleşmesi (IPA kapsamında gerçekleştirilen proje adına imzalanan sözleşme) kapsamında Birlik yüklenicileri tarafından tedarik edilen mallar ve/veya verilen hizmetler ve/veya yapılan işlere ilişkin olarak yapılan ithalatlara uygulanmaktadır.

Bu doğrultuda, Maliye Bakanlığı, IPA II Çerçeve Anlaşmasınının 28. maddesinde yer alan vergi istisnalarına ilişkin hükümlerin uygulama usul ve esaslarını belirlemek amacıyla 1 sıra numaralı "Türkiye - Avrupa Birliği Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA II) Çerçeve Anlaşması Genel Tebliği"ni hazırlamış ve Tebliğ 13 Şubat 2016 tarihli Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

Bahse konusu Tebliğ'de özellikle IPA II Çerçeve Anlaşması gereği ortaya çıkacak vergilere ilişkin istisna ve benzeri konular düzenlenmiş bulunmaktadır.

İlgili Tebliğ'de yüklenicilerin, Birlik Sözleşmesi kapsamında sunulan herhangi bir hizmet ve/veya tedarik edilen mal ve/veya yapılan iş için KDV'den muaf tutulacağı ve tedarikçi tarafından yüklenicisine temin edilen mallar veya sunulan hizmetler veya yapılan işlerin de KDV'den istisna tutulacağı açıklanmaktadır. Yükleniciler veya tedarikçi, ödediği KDV'yi, diğer işlemleri için tahsil ettiği KDV'den indirme hakkına sahiptir. Eğer Birlik Yüklenicisi veya tedarikçi bu imkânı kullanamazsa, KDV'nin iadesine ilişkin Türk mevzuatı kapsamında istenen gerekli belgelerle birlikte vergi idaresine yazılı talepte bulunması halinde vergi idaresinden doğrudan KDV iadesi alabilme hakkına sahiptir.

IPA II kapsamında katma değer vergisi istisna sertifikası nedir? Temin etmek için hangi makamlara başvurulur?

IPA II Çerçeve Anlaşması kapsamında KDV istisnasından faydalanmak isteyen Birlik Yüklenicileri, yalnızca KDV İstisna Sertifikasını kullanarak ilgili istisnadan faydalanabilmektedir. Bu doğrultuda, Çerçeve Anlaşması kapsamında KDV istisnasından faydalanmak isteyen birlik yüklenicilerinin "KDV İstisnası Sertifikası" başvurusunda bulunarak ilgili sertifikayı temin etmeleri gerekmektedir.

KDV İstisna Sertifikası almak üzere yüklenicilerinden;

- ▶ Vergi Dairesi Başkanlığı Kurulu olan illerde bulunanlardan imzaladıkları Birlik Sözleşmesinde kendisine ayrılan bütçe payı 4 (dört) milyon TL'den;

- ▶ az olanlar ilgili Vergi Dairesi Başkanlığı'na,
- ▶ fazla olanlar ise Gelir İdaresi Başkanlığı'na

başvuracaklardır.

- ▶ Vergi Dairesi Başkanlığı kurulu olan illerde bulunmayanlar ise Birlik Sözleşmesinde kendisine ayrılan bütçe payı 2 (iki) milyon TL'den;

- ▶ az olanlar o ildeki Defterdarlık Gelir Müdürlüğüne,
- ▶ fazla olanlar ise Gelir İdaresi Başkanlığı'na

başvuracaklardır.

Katma değer vergisi istisna sertifikası başvurusunda ibraz edilmesi gereken belgeler nelerdir?

Tebliğ'in "3-Tanımlar" bölümünde belirtilen "Birlik Yüklenicisi" ile kanuni ve iş merkezi Türkiye'de kurulu bulunmayan Birlik Yüklenicilerinin Türkiye'de kurulu bulunan şubelerine, başvurularının ilgili makamca uygun bulunması halinde "KDV İstisna Sertifikası" verilebilir.

"KDV İstisnası Sertifikası" başvurusunda bulunmak isteyen Birlik Yüklenicilerinin;

- ▶ Başvuru talep dilekçesi
- ▶ Sözleşme ve ekleri
- ▶ Bilgi formunun aslını

ibraz etmeleri gerekmektedir.

Sözleşme Makamları, Bilgi Formunu imzalamakla, Bilgi Formunda bilgileri yer alan Birlik Sözleşmesinin IPA II Çerçeve Anlaşması kapsamında olduğunu teyit etmiş ve Bilgi Formundaki tüm bilgilerin doğruluğunu kabul etmiş sayılmaktadır.

KDV İstisna Sertifikası başvurusunda bulunan Birlik Yüklenicisinin başvurusu, belgelerinin eksik olması durumunda dahi kabul edilecektir. Ancak bu eksiklikler, yetkili başvuru makamının resmî kayıtlarına giriş tarihinden itibaren 10 gün içinde yazılı olarak Birlik Yüklenicisine bildirilecektir. Başvurunun ret olunması halinde ret nedenleri yazı ile bildirilecektir.

Başvurusu uygun bulunan Birlik Sözleşmesindeki süresi bitmemiş Birlik Yüklenicisine, IPA II Çerçeve Anlaşmasında belirlenen vergi istisnalarından bu Tebliğle belirlenen usul ve esaslar dâhilinde yararlanabileceğine dair resmi yazı ve ilgili bütçe payı ve süreler ile sınırlı olmak üzere KDV İstisna Sertifikası verilecektir.

KDV istisna sertifikasından faydalanma şartları nelerdir?

Birlik Yüklenicisi, Çerçeve Anlaşması kapsamında sahip olduğu KDV İstisna Sertifikasının kullanımında gerçekleştirilen harcama miktarlarına göre çeşitli esaslara dikkat etmelidir.

Birlik Yüklenicisi, Birlik Sözleşmesi kapsamında, temin edeceği mal, hizmet ve işler için tedarikçinin düzenlediği fatura bedeli (KDV Hariç) 3.500 TL'nin üstünde ise öncelikle tedarikçi ile "tedarik sözleşmesi" yapmalıdır. Söz konusu tedarik sözleşmesinin, sözleşmeye konu mal, hizmet ve işlerin Birlik Sözleşmesi kapsamında olduğunun hibe yararlanıcısı tarafından "Bu tedarik sözleşmesi tarih ve sayılı Birlik Sözleşmesine dayanılarak yapılmıştır." şeklinde şerhi düşülmelidir.

Tedarikçi ancak, hibe yararlanıcısı tarafından onaylanmış Birlik Yüklenicisi ile yaptığı tedarik sözleşmesinin ve Birlik Yüklenicisinde yer alan KDV İstisna Sertifikasının kendisine ibraz edilmesi halinde, söz konusu tedarik sözleşmesi ve sertifikasının birer örneğini almak ve düzenlediği fatura ve benzeri evrakta "5824 sayılı Kanun'la onaylanması uygun bulunan IPA Çerçeve Anlaşması'nın 26/2. maddesi gereğince, sayılı Birlik Sözleşmesi kapsamında KDV hesaplanmamıştır" şeklinde atıf yapmak suretiyle KDV hesaplamayacaktır.

Birlik Yüklenicisi tarafından Birlik Sözleşmesi kapsamında temin edeceği mal, hizmet ve işler için tedarikçinin düzenlediği fatura bedeli (KDV Hariç) 3.500 TL'nin altında ise tedarikçi ile tedarik sözleşmesi yapmak ve hibe yararlanıcısına onaylatmak şartı

aranmamaktadır. KDV İstisna Sertifikasının örneğinin ibrazı ile KDV istisnası kendiliğinden uygulanabilmektedir.

Ancak bu işlemlerde de, KDV'siz mal teslimi, hizmet ifası veya iş yapan tedarikçi, kendilerine ibraz edilen sertifikanın bir örneğini muhafaza edip ve düzenleyeceği fatura ve benzeri evrakta "5824 sayılı Kanun'la onaylanması uygun bulunan IPA Çerçeve Anlaşması'nın 26/2. maddesi gereğince, sayılı Birlik Sözleşmesi kapsamında KDV hesaplanmamıştır" şeklinde atıf yapılmalıdır.

IPA II kapsamında KDV'siz teslimlere ilişkin KDV iadesi hakkı var mı?

IPA II Çerçeve Anlaşması kapsamında bir Birlik Yüklenicisine mal teslim eden veya hizmet sunan veya iş yapan herhangi bir tedarikçi, Tebliğ'de öngörüldüğü şekilde KDV'den istisna olarak teslim edilen mallar veya sunulan hizmetler veya yapılan işlemler ilgili olarak yüklediği KDV'yi diğer işlemleri için tahsil ettiği KDV'den indirme hakkına sahiptir.

Bu düzenleme tam istisna mahiyetinde olduğundan istisna kapsamına giren teslim ve hizmetler veya yapılan işler dolayısıyla yüklenilen vergiler, indirim yoluyla telafi edilememeleri halinde, Birlik Yüklenicisine ve/veya Tedarikçiye nakden veya mahsuben iade edilebilecektir.

Yazımızın bu bölümünde IPA I ve IPA II anlaşmalarından kısaca bahsedilmiş ve anlaşma kapsamında gerçekleştirilecek projelere ilişkin sağlanan katma değer vergisi istisnası uygulaması, şartları ve iade hakkına değinilmiştir. Yayımlanacak ikinci bölümünde ise anlaşma kapsamında gerçekleştirilecek projelere ilişkin sağlanan özel tüketim vergisi (ÖTV) istisnası uygulaması ve şartlarından bahsedilecektir.

Bu makalede yer alan açıklamalar, yazarının konu hakkındaki kişisel görüşünü yansıtmaktadır. Makaledeki bilgi ve açıklamalardan dolayı EY ve/veya Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.'ye sorumluluk iddiasında bulunulamaz. Mevzuatın sık değiştirilen ve farklı anlayışlarla yorumlanabilen yapısı nedeniyle, herhangi bir konuda uygulama yapılmadan önce konunun uzmanlarından profesyonel yardım alınmasını tavsiye ederiz.

Implementations on social security for international staff assignments

Mobility, as an implementation adopted by multi-national companies, contributes to professional and individual progress of the employees meeting particular performance criteria through intra-company global exchange programs while requiring a cost planning for those multi-nationals' international assignment policies. Just at that stage, the question on where social security premiums would be paid accounts for a significant part within this cost planning.

The first to be taken into account in terms of the social security implementations is whether a convention on social security exists between the country of origin/ assignment and Turkey or not.

The employee's being subject to the social security legislation of the country in which the employment occurs stands as the fundamental rule within the social security contracts. However, within the social security contracts, staff members temporarily sent to a contracting country by their employers have been excluded from that primary principle of the contract. In other words, in the circumstance that a worker of an employer resident in one of the contracting countries with its headquarters is sent to the other contracting country temporarily for the execution of a particular task or to work on behalf of his/her employer; it's indicated that the legislation of the contracting party where the headquarters exist would be implemented as if he/she works within the first contracting party, as long as the employee works for the secondary contracting country. Through this, pursuant to the principle of integrity in social security, prevention of being insured repeatedly is aimed. So, the worker would be subject to the social security legislation of the contracting country in which the employer actually employing him/her is resident and on the other hand will be exempt of the social security legislation of the other contracting country where he/she has worked temporarily for a period as indicated in the contract.

At the time that period of exemption identified within the social security contracts expires, pursuant to the principle of integrity in social security, the employee's state of being insured mandatorily in the country in which he/she is actually employed should be terminated and start to be existing under the social security legislation of the country temporarily worked.

Since each social security contract contains different terms, it would be appropriate to implement an exemption by taking the terms of the local legislation applicable in the concerning countries into account.

Although any clear regulation does not exist in the legislation concerning the principles on "temporary assignment" and "working on behalf of the actual employer" aforementioned in the Law no.5510 and international social security contracts, Social Security Institute of Turkey accepts the temporary assignment period as 6 months (maximum 1 year) in practice. At the same time, it's indicated that the employee could only be assigned at a group company abroad for the execution of a particular and specialty job, indicating that the employee should remain under the hierarchical formation of the employer in Turkey during that period; in other words handling the employee-employer affairs in Turkey. However, under these circumstances, submitting social security notifications for an employee

temporarily assigned at a group company abroad would be appropriate as per the legislation.

In that direction, whether there is an international social security contract or not, in the circumstances that an employee, transferred to a group company abroad under "temporary assignment", works at that group company more than 6 months and receives his actual wage from the group company during that period besides paying income tax concerning the mentioned payment abroad and remaining under the staff of the organization resident abroad; a practice like "temporary assignment" cannot be in question and submission of social security notifications by the actual employer resident in Turkey would be considered as contrary to the legislation.

In case an employee assigned at a group company abroad would not be working on behalf of the actual employer resident in Turkey for that period, termination of the state of mandatory insurance will become a current issue. For those people, a disadvantage arising from the empty period to occur on the social security system would be at stake. So as to remove that disadvantage, an application for the other appropriate systems would be required.

On the other side, it's indicated within the Law no.5510 that people sent to Turkey by a non-resident company to work on behalf of itself for a task that would not exceed three months, able to document his/her social security abroad will not be considered as insured in Turkey. The aforementioned three months period of exemption here is applicable for the ones that are sent to our country temporarily by a company established in a country without a social security contract and for the ones subject to the social security legislation of the country of origin.

Accordingly, for an employer sent to Turkey by a company resident in a country where any social security contract does not exist, to benefit of the three month exemption period within the scope of the Law no.5510; his/her being assigned for a particular, short time and specialty task in Turkey while any relationship of employee-employer with the company resident in Turkey should not be installed. Within that context, in the circumstance that the employee assigned at the group company in Turkey documents his mandatory insurance within his country of origin, he/she would be exempt of social security premium payments in Turkey for three months. In case the temporary assignment period is extended, the concerning employee's insurance would be initiating following the submission of employment statement to the Institute, as of the date that the three month period expires.

The legislation does not contain a clear regulation concerning the principles of "temporary assignment" and "to work on behalf of the actual employer" that are mentioned both within the Law no.5510 and the international social security contracts. This uncertainty could lead to "fake insurance" and may cause some incorrect practices that can result in certain sanctions. In case those incorrect practices are detected, administrative fines, removal of the right to benefit from deduction incentives of five points for one year, cancellation of the social security notifications with the related people could be on the agenda.

Therefore, the job description of the person assigned for a task abroad should be handled both within the context of national/international legislation and the decision for the selection of country to notify on that person's insurance must be made in that direction.

Assessment on the Instrument for Pre-Accession Assistance Framework Agreement between the Turkey and the European Union (IPA II) in terms of VAT

Instrument for Pre-Accession Assistance Framework Agreement (IPA) is a mechanism formed by the European Union (EU) to support western Balkan states and Turkey more efficiently. Projects supported through IPA mechanism help candidates and potential member states prepare for the EU standards.

Through the IPA II agreement, five components making up the framework for the financial assistance in the initial period of IPA I covering 2007-2013 have been maintained and transformed into five policy domains that shape the financial supports concerning 2014 - 2020 fiscal periods.

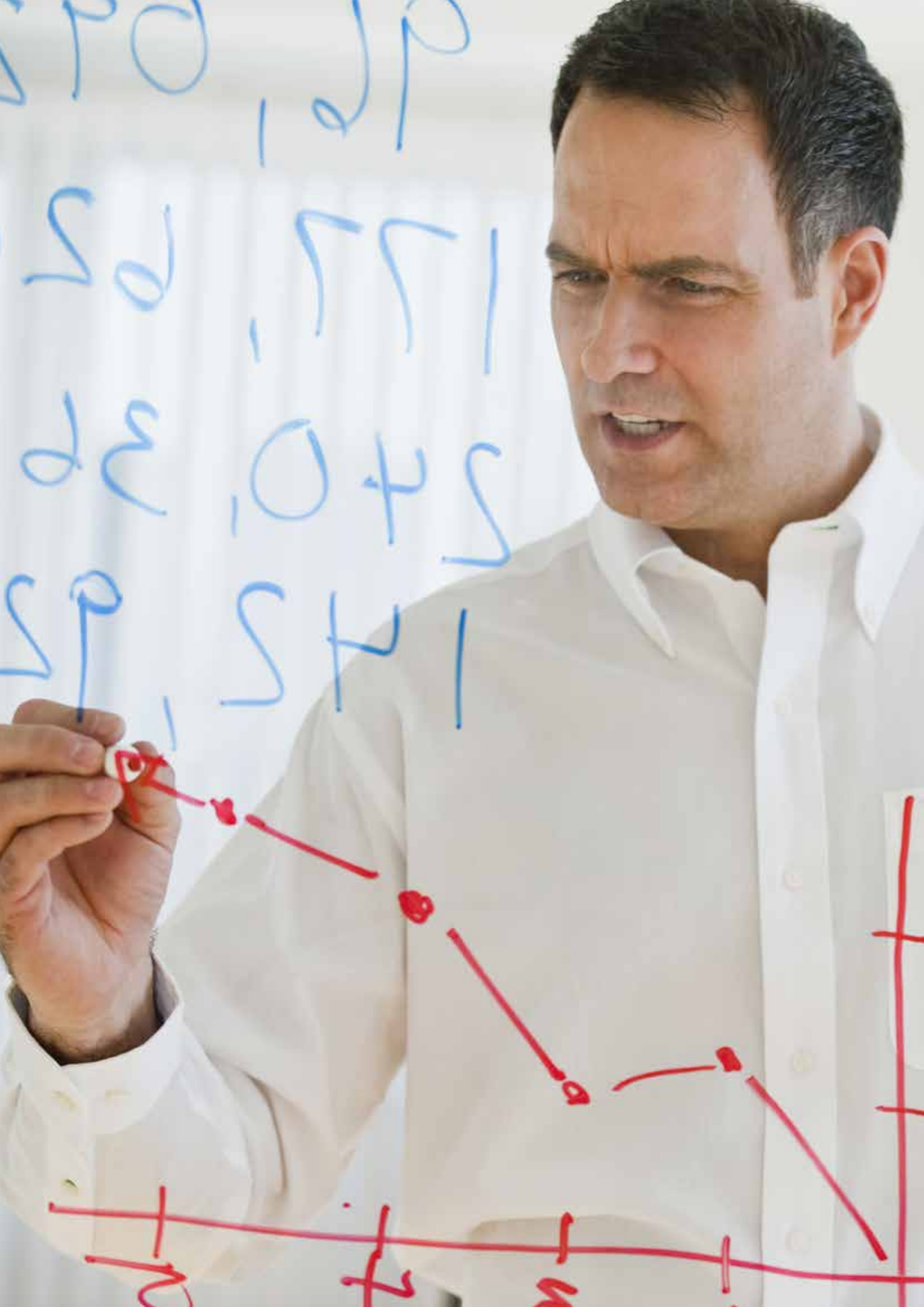
The projects undertaken particularly in the eastern parts of Turkey within the scope of IPA I agreement are also handled in other parts of Turkey in line with the IPA II agreement, exclusively on matters of "agricultural and rural development" and "regional and cross-border cooperation" as well as the eastern regions of Turkey.

In the Article 28 of IPA II Agreement it is indicated that taxes, customs and import duties and/or charges having identical impacts within the context of imports in connection with the goods supplied and/or services rendered and/or tasks executed by the Union contractors under a Union contract are not eligible under IPA II.

Accordingly, Union contractors intending to benefit from VAT exemption within the scope of Framework Agreement should be applying for "Certificate of VAT Exemption" and obtain it.

Since this regulation is of full exemption nature, incurred VAT on deliveries and services subject to exemption is refunded to Union Contractor and/or Provider in cash or on account, in case the incurred VAT cannot be offset by deduction.

Explanations in this article reflect the writer's personal view on the matter. EY and/or Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş. disclaim any responsibility in respect of the information and explanations in the article. Please be advised to first receive professional assistance from the related experts before initiating an application regarding a specific matter, since the legislation is changed frequently and is open to different interpretations.

Haziran ayı "Gümrükte Gündem"i belirleyen konulardan biri serbest bölgelerde Türk Lirası (TL) ile ödeme yapılmasına ilişkin düzenlemedir. Yayımlanan Bakanlar Kurulu Kararı ile serbest bölgelerde faaliyet gösteren şirketlerin ticari faaliyetleri kapsamındaki ödemelerin sadece döviz ile yapma zorunluluğu kaldırılmıştır. Bu faaliyetlerde döviz dışında TL ile de ödeme yapılabilmesinin önü açılmıştır.

Bir diğer konu ise, gümrük alacaklarının yeniden yapılandırılmasına ilişkin 7020 sayılı Kanun'un yayımlanması olmuştur.

Gümrükte gündemi oluşturan bu konuların detayı aşağıdaki gibidir:

1. Serbest bölgelerde Türk Lirası ile ödeme yapılmasına yönelik düzenleme yapıldı.

11 Mayıs 2017 tarihli Resmi Gazete ile 2017/10051 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı (BKK) yayınlanarak serbest bölgelerde Türk Lirası (TL) ile ödeme yapılmasına ilişkin düzenleme yapılmıştır.

Bu düzenlemeye göre;

- ▶ Serbest bölgeler ile diğer ülkeler arasındaki ticarete ilişkin ödemeler de Türk Lirası ile yapılabilecektir.
- ▶ Serbest bölgelerde yukarıdakiler dışında kalan tüm ödemeler Türk Lirası ile yapılacaktır.
- ▶ Kira, ruhsat, izin, belgeler ile işleticiler tarafından sağlanan hizmet ve faaliyetlere ilişkin tarife ve ücretler Türk Lirası üzerinden belirlenecek ve ödenecektir,
- ▶ Tarifelerin Türk Lirası olarak belirlenmesine ilişkin işlemler bu Kararın Yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 3 ay içerisinde tamamlanacaktır.

Böylece, serbest bölgelerde faaliyet gösteren şirketlerin ticari faaliyetleri kapsamındaki ödemelerini sadece döviz ile yapma zorunluluğu kaldırılmıştır. Bu faaliyetlerde döviz dışında TL ile de ödeme yapılabilmesinin önü açılmıştır. Bunun dışındaki tüm ödemelerin de TL olacağına karar verilmiştir.

Bu Karar yayımı tarihinde (11.05.2017) yürürlüğe girmiş ve 88/9801 sayılı BKK'nın "Serbest Bölgelerde Türk Lirasıyla Yapılabilecek Ödemelere Dair Karar" bölümü yürürlükten kaldırılmıştır.

2. Gümrük alacaklarının yeniden yapılandırılmasına ilişkin 7020 sayılı Kanun yayımlandı.

7020 sayılı "Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda ve Bir Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" 27 Mayıs 2017 tarihli Resmi Gazete' de yayımlanmıştır.

Kanun'un yayım tarihinde yürürlüğe giren, gümrük alacaklarının yeniden yapılandırılmasına ilişkin düzenlemeleri hakkında hazırlanan özet tablo aşağıdaki gibidir;

GÜMRÜK VERGİ ALACAKLARININ YENİDEN YAPILANDIRILMASI

KAPSAM	31 Mart 2017 tarihinden (bu tarih dâhil) önce 4458 sayılı Kanun ve ilgili diğer kanunlar uyarınca gümrük yükümlülüğü doğan, söz konusu tarih itibarıyla 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre gümrük idarelerince takip edilen ve 27 Mayıs 2017 tarihi itibarıyla vadesi geldiği hâlde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan kesinleşmiş gümrük vergileri, idari para cezaları, faizler, gecikme faizleri ve gecikme zammı alacakları.
GÜMRÜK VERGİLERİ	6183 sayılı AATUHK kapsamında gümrük idareleri tarafından takip edilen gümrük vergileri [Gümrük Vergisi, İlave Gümrük Vergisi, Tek ve Maktu Vergi, Dampinge Karşı Vergi, Sübvansiyona Karşı Telafi Edici Vergi, Katma Değer Vergisi, Özel Tüketim Vergisi, Ek Mali Yükümlülük, Toplu Konut Fonu, Tütün Fonu, Ek Fon, Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu (ithalat), Çevre Katkı Payı, Telafi Edici Vergi, TRT Bandrol Ücreti (gümrük idarelerine peşin ödenenler)]

ALACAĞIN NEV'İ	Vergi	Ceza	Gecikme Faizi	
Kesinleşmiş Alacaklar (Yargı kararı ile kesinleştiği halde mükellefe ödemeye yönelik tebligatın yapılmadığı alacaklar dâhil)	Vadesi geldiği hâlde ödenmemiş olan ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan gümrük vergileri	-	Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar	
	Sadece fer'i alacaktan ibaret alacaklar	-	Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar	
	Gümrük vergileri asıllarına bağlı olmaksızın kesilmiş idari para cezaları ile 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun iştirak hükümleri nedeniyle kesilmiş idari para cezaları	-	İdari para cezalarının % 50'si	-
	Eşyanın gümrüklenmiş değerine bağlı olarak kesilmiş olan idari para cezaları	(Varsa) Gümrük vergileri aslının tamamı	İdari para cezalarının %30'u	Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarı
	İhtirazı kayıtla verilen beyannameler üzerine tahakkuk etmiş olan vergiler	Verginin ödenmemiş kısmının tamamı	-	Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar

Gümrük alacakları aşağıdaki sürelerde kesinleşir;

- İtiraz edilmemesi halinde, tebliğ edildiği tarihten itibaren 15 günlük idari itiraz süresinin bitiminde,
- İdari itirazda bulunulması halinde, itirazın reddine ilişkin kararın tebliğ edildiği tarihten itibaren bu karara karşı idari yargıya başvurma için belirtilen sürenin bitiminde,
- İdari itirazın reddedilmesi üzerine idari yargıya başvurulması halinde, nihai yargı kararının tebliğ edildiği tarihten itibaren, söz konusu yargı kararına bir üst mahkeme nezdinde itiraz veya temyiz yoluna gidilmesi için gerekli olan otuz günlük süre içerisinde üst mahkemeye başvurulmaması halinde, söz konusu sürenin bitiminde,
- İdari yargı kararına karşı bir üst mahkeme nezdinde başvuru yapılmışsa başvuru üzerine verilen kararın tebliğ edildiği tarihten itibaren kararın düzeltilmesi talebinde bulunulması için gerekli olan on beş günlük süre içerisinde kararın düzeltilmesi talebinde bulunulmaması halinde, söz konusu sürenin bitiminde,
- Süresi içinde idari yargı kararının düzeltilmesi talebinde bulunulması halinde, idare lehine verilen kararın tebliğ edildiği tarihte,
- Uzlaşma başvurusunda bulunulması ve uzlaşılması durumunda, uzlaşmanın gerçekleştiği tarihte

ÖDEMELER

Taksit Sayısı	Süre (Ay)	Uygulanacak Katsayı
6	12	1,045
9	18	1,083
12	24	1,105
18	36	1,15

SÜRELER

Son Başvuru Süresi	30 Haziran 2017
Gümrük ve Ticaret Bakanlığına bağlı tahsil dairelerine ödenecek tutarların ilk taksit başlangıcı	31 Temmuz 2017

Ekonomi Yorumları

Levent Topçu
Çağdaş Gündüz
Onur Yıldız
Deniz Ünal

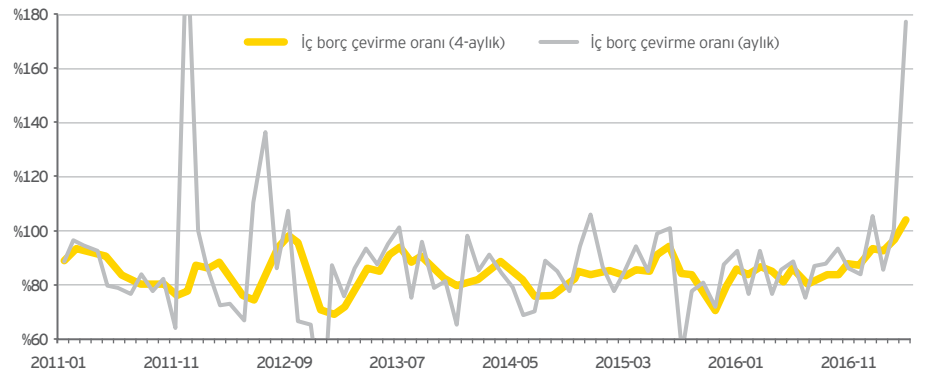
Türkiye ekonomisi

- **Kredi garanti fonu sistemi büyümeyi % 1 artırabilir:** Kredi büyümesi kapsamındaki gelişmeler hakkında bilgi veren Başbakan Yardımcısı Mehmet Şimşek, KGF kredilerinin 2017'de ekonomik büyümeye % 1 katkıda bulunmasını beklemediklerini söyledi. Şimşek, kullanılan kredilerin bankacılık sistemine mevduat olarak tekrar geri döneceğini ve sistemdeki mevduat-kredi dengesinin yeniden sağlanacağını da ekledi. Diğer taraftan, Habertürk'in haberine göre, BDDK ve Merkez Bankası bu konuda harekete geçti bile. KGF kredilerinin 160 milyar TL'ye ulaşması ile fonlama darlığı baş göstermiş ve mevduat faizleri yukarı gitmeye başlamıştı. TL Kredi/Mevduat oranı % 150'ye yaklaşan bankacılık sisteminin fon ihtiyacının karşılanması amacıyla BDDK ve Merkez Bankası'nın yeni bir imkan üzerinde çalışıldığı iddia edildi. Habere göre, KGF kredilerinin bankalar tarafından menkul kıymetleştirilerek TCMB tarafından teminat kabul edilmesi söz konusu olabilir. Bu imkan bankaların fonlama baskısını azaltabilir ancak hem para basılması, hem de özel sektör kredi riskinin Merkez Bankası'na transferi anlamına gelecektir.

Bankaların fonlama arayışında dış piyasalar da önemli bir alternatif olmaya devam ediyor. Son aylarda bankacılık sisteminin ciddi olarak eurobond ihracı sürecine girdiği ve yaklaşık 3 milyar dolar kadar bono ihraç ettiği görülüyor. Ancak, basından takip ettiğimiz kadarıyla borçlanma maliyetleri de artışta. Bankalar, Türkiye Hazine'sinin dolar bazında % 5,7-6,0 civarındaki borçlanma maliyetlerinin üzerinde faizler ödemek zorunda kalıyorlar.

- **İç borç çevirme oranı % 100'ün üzerine çıktı:** Ekonomiye tekrar hız kazandırmaya yönelik verilen teşviklerin bütçe ve iç borç üzerindeki etkisi bildiğimiz gibi uzun süredir tartışılıyor. Yaklaşık 8-9 aydır hız kazanan teşvik uygulamalarının sonuçları iç borç rasyoları üzerinde görülmeye başlandı. Uzun süredir ilk kez hükümetin iç borçlanması ödediği miktarı geçti ve iç borç çevirme oranı (4-aylık hareketli ortalaması) % 100'ün üzerine çıktı. Bu durum şimdilik bir tehdit unsuru olarak gözükmesine de, yakından takip edilmesi gerekiyor.

İç borç çevirme oranı % 100'ü geçti...

Kaynak: TDM

Bankacılık ve sermaye piyasaları

- **Emlak Bankası geri dönüyor:** Maliye Bakanı Naci Ağbal'ın açıklamasına göre, 2001 krizi ile kapatılan ve tasfiye kapsamına alınan Emlak Bankası'nın tekrar faaliyete geçirilmesi planlanıyor. 1988'de kurulan ve 2001'e kadar faaliyet gösteren ve Türkiye'de ciddi konut projelerinin finansmanını sağlayan banka marka değeri ile öne çıkıyor.

Merkez bankaları ve para politikası

- **Merkez Bankası'nın swap ihalelerinde yüksek talep:** Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın (TCMB) geçtiğimiz ay açtığı swap ihalelerinde gelen talebin ihale miktarını sürekli aştığı gözlemlendi. Mayıs ayından itibaren son ihalelerde 1,25 milyar dolarlık miktarın çok ciddi üzerinde talep geldi. Swap piyasasında faiz % 10'un altına gelirken, TCMB'nin % 12,25'lik faize devam etmesi ile aradaki arbitrajın bu duruma neden olduğu belirtiliyor. Diğer taraftan, Merkez Bankası ihaleye verilebilecek teklif miktarını sınırlayarak bu durumu geçtiğimiz günlerde engelledi. Oldukça teknik bir durum olsa da, swap ihalelerine görüntüde gelen yüksek talebi "TL'yi satıp çıkmaya çalışan yabancılar" veya "spekülatif atak" şeklinde okumak yanlış olacaktır.

Gelişmekte olan ülkeler

- **Yunanistan borç krizinde son durum:** Yunanistan'da IMF ve kreditorler kurtarma paketinin yeni kredi dilimini serbest bırakma konusunda anlaşamadılar. Özellikle Almanya'nın kurtarma paketinde IMF'nin de katılımını istemesi buna karşın IMF'nin Yunanistan bütçesinin gerekli kemer sıkma politikalarında başarıya ulaşmasının zor olduğu iddiası Yunanistan'ın Temmuz ayında ödemesi gereken 7 milyar Euro'luk borcunu zora sokmakta. Bir sonraki toplantı Haziran ayı ortalarında olacak. Yunanistan'daki durum ciddileşirse piyasalarda tahribat yaratabildiğini daha önceki yıllarda deneyimledik, bu nedenle yakından takip etmekte fayda görüyoruz.

AB'de ortak kurumlar vergisi matrahı yolunda çalışmalar sürüyor

Avrupa Komisyonu Başkan Yardımcısı Valdis Dombrovskis, şirket gelirlerinin vergilendirilmesine ilişkin olarak AB'de ortak kuralların belirlenmesi konusunda geçtiğimiz yılın sonunda açıklanan tasarı üzerinde geniş bir konsensüs oluştuğunu söyledi.

AB maliye bakanları, çokuluslu şirketlerin ülkeler arasındaki farklılıklardan faydalanarak düşük vergi ödemelerinin engellenmesi için hazırlanan Ortak Kurumlar Vergisi Matrahı (CCTB) olarak adlandırılan tasarımı görüşmek için 23 Mayıs'ta bir araya geldi. Dombrovskis, maliye bakanlarının oluşturduğu ECOFIN grubu toplantısının ardından yaptığı açıklamada, "Genel prensipler üzerinde geniş bir konsensüs sağlandı. Ancak anlaşma sağlanabilmesi için gelecek aylarda çözülmesi gereken konular var. Bazı üye ülkeler daha fazla esneklik talep ediyor. Bu talepleri karşılarken, konsolidasyonun bizlere sağlayacağı daha fazla uyum ve sadeleşme hedefinden de uzaklaşmamalıyız." şeklinde konuştu.

ECOFIN basın bülteninde ise Konsey üyelerinin "uygun düzeyde esnekliğin sağlanması konusunda istekli oldukları" ifadesi yer aldı.

Komisyon öncelikle bütün üye ülkelerde bir şirketin vergi matrahının hesaplanmasında uyumlaştırılmış bir standart ortaya koymayı hedefliyor. Bunun ardından ise, vergi gelirlerinin toplanıp daha sonra ciro, satış ve istihdam düzeyi gibi faktörlerin baz alındığı bir yaklaşımla üye ülkeler arasında paylaşılması planlanıyor.

CCTB'nin hazır hale getirilmesinin ardından ise Komisyon'un mevcut planının ikinci aşaması olarak tanımlanan CCCTB'ye (Ortak Konsolide Kurumlar Vergisi Matrahı) ilişkin tasarımın ele alınması hedefleniyor. CCCTB ilk olarak 2011'de hazırlanmış, üye ülkeler teklifin ana maddeleri üzerinde önemli ilerleme kaydetmiş ancak nihai anlaşmayı sağlayamamışlardı.

Bütün bu çalışmaların odak noktasında, vergi kaçırmak için kullanılan yolların ortadan kaldırılıp AB'de çokuluslu şirketler için eşit şartların sağlanması, basit ve ticaret dostu bir vergi ortamı oluşturulması hedefi yer alıyor.

Şirketlerin gelirlerini AB dışındaki ülkelere aktarmalarının önüne geçilmesi için istismara karşı sağlam tedbirler içeren CCCTB, AB içinde faaliyet gösteren çokuluslu şirketler için zorunlu olacak. Adil ve eşit şartların yanı sıra daha az masraf ve idari işlem sunması beklenen sistemin AB'yi yeni yatırımlar için daha cazip hale getirmesi, AR-GE ve inovasyonu da desteklemesi bekleniyor.

Avrupa Komisyonu tarafından 29 Mayıs 2017'de yapılan açıklamada ise, vergiden kaçınmanın önüne geçilmesi amacıyla yeni kuralların benimsendiği belirtildi. AB içinde daha adil bir vergi sistemi kurulması olarak tanımlanan temel hedefe hizmet edecek olan ve Şubat'ta AB bakanları ardından da Avrupa Parlamentosu'nda onaylanan yeni kurallar 1 Ocak 2020'de yürürlüğe girecek. Komisyon'un Ekonomik ve Finansal İlişkiler, Vergilendirme ve Gümrük'ten sorumlu üyesi Pierre Moscovici vergilendirmede daha fazla şeffaflık sağlama amaçlı yeni kurallarla ilgili olarak, "Avrupa'da daha adil vergilendirme yolunda yürüttüğümüz kampanyanın sonuçlarını almaya devam ediyoruz.

Bugün sağlanan anlaşma, ortak sorunlara karşı birlikte çalışıldığında AB'nin sağladığı başarının bir diğer kanıtı. Bu, kendi payına düşeni adil olarak ödemekten kaçınanlara karşı, CCCTB'nin Ekim 2016'da yeniden hayata geçirilmesinin ardından kazanılmış yeni bir zafer." açıklamasını yaptı.

AB'de kurumlar vergisi alanında düzenleme yapılabilmesi için tüm üye devletlerin oy birliği gerekiyor ve bu nedenle süreçlerde pazarlık ve görüşmeler uzun yıllar alabiliyor.

ABD'de Kongre'ye sunulan bütçede vergi reformunun açıkları artırmayacağı ileri sürüldü

ABD'de geçen ay Kongre'ye sunulan bütçe teklifi, Donald Trump yönetimi tarafından üzerinde çalışılan vergi reformuna ilişkin olarak bir süre önce açıklanan detaylı planı teyit ederken, reform paketinin bütçe açıkları için nötr olacağına da dikkat çekti.

ABD yönetiminin 2018 mali yılına ait harcama taahhütleri ve gelir tahminlerini içeren teklife göre, Trump yönetimi, tersini gösteren bazı araştırmalara rağmen, vergi reformunun açıkların artmasına neden olmayacağını ileri sürüyor.

Bu arada, Almanya Merkez Bankası Bundesbank tarafından yayınlanan aylık raporda, Trump'ın vergi reform planının ABD ekonomisini olumsuz etkilemesinin beklendiği belirtildi. Raporda vergi indirimlerinin ekonomiye başta kısa süreli destek sağlayabileceği, ancak gelecek on yıllık dönemde ABD'nin borç/GSYH rasyosunu yükseltebileceği ifade edildi.

İngiltere'deki seçim öncesinde siyasi partiler vergi politikaları konusunda net olmamakla eleştiriliyor

İngiltere'de 8 Haziran'da yapılacak genel seçim öncesinde Muhafazakar Parti ve İşçi Partisi, iktidara gelmeleri halinde izleyecekleri vergi politikaları konusunda pek fazla ipucu vermemekle eleştiriliyor.

İngiltere'nin en büyük bağımsız düşünce kuruluşlarından olan Institute for Fiscal Studies (IFS), her iki partiyi de seçimlerin ardından vergileri ne kadar artıracakları konusunda kamuoyuna karşı tamamiyle dürüst olmamakla suçladı.

Muhafazakar Parti gelir vergisi ve bordro vergilerinde yapılacak artış konusunda belirsizlik yaratmakla suçlanırken, İşçi Partisi'nin kamu hizmetlerinin finansmanı için vergilendirmeden büyük artışa gidebileceği belirtiliyor. Terör olaylarının arttığı bir dönemde 20 bin ekstra polis memuru alımı ve sağlık hizmetlerine ayrılacak bütçenin artırılması beklentisi, vergilerde de belirgin artış yapılacağı tahminlerine neden oluyor.

Sirküler indeks

No	Tarih	Konu
68	25.05.2017	Bazı alacakların yapılandırılmasını içeren Kanun (7020 sayılı) Meclis Genel Kurulunda kabul edildi.
67	25.05.2017	Nisan/2017 dönemine ilişkin Ba-Bs formlarının verilme süresi uzatıldı.
66	24.05.2017	Doğrudan Yabancı Yatırımlar Kanunu kapsamında bulunan şirket, şube ve irtibat bürolarının bildirim yükümlülükleri.
65	24.05.2017	Emlak vergisi, veraset ve intikal vergisi ile çevre temizlik vergisinin 2017 yılına ilişkin ilk taksit ödeme süreleri.
64	24.05.2017	7018 sayılı kanun ile "Vergi Konularında Karşılıklı İdari Yardımlaşma Sözleşmesinin Uygun Bulunduğuna Dair Kanun" 20 Mayıs 2017'de Resmi Gazete'de yayımlandı.
63	23.05.2017	Muhtasar, katma değer vergisi ve damga vergisi beyan süreleri uzatıldı.
62	18.05.2017	"İhracat ve Diğer Döviz Kazandırıcı Faaliyetlerde Damga Vergisi ve Harç İstisnası Uygulama Genel Tebliği" yayımlandı.
61	17.05.2017	Finansal Hesap Bilgilerinin Vergi Konularında Otomatik Değişimi (CRS) Hakkında Genel Tebliğ Taslağı finansal kurumlar ile paylaşıldı.
60	05.05.2017	İndirimli orana tabi tarım ve iş makinalarının tesliminden kaynaklanan KDV iadeleri yılı içerisinde nakden alınabilecek.
59	05.05.2017	Dar mükellefler ile gurbetçilere yapılan konut ve işyeri teslimlerindeki KDV istisnasının usul ve esasları belirlendi.
58	03.05.2017	2017/10111 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yatırım teşvik mevzuatında bazı değişiklikler yapılmıştır.
57	02.05.2017	Mobilyada KDV oranını düşüren, beyaz eşyada ise ÖTV oranını sınırlayan Karar'ın uygulama süresi 30 Eylül'e kadar uzatıldı.
56	24.04.2017	Tasdik raporları ile karşıt inceleme tutanakları ve teyit-bilgi isteme yazılarındaki e-defter tasdik bilgileri ile iadeyle ilişkili belgelerin defter kayıtları hakkında açıklamalar yapıldı.
55	20.04.2017	Kurumlar vergisi, muhtasar, KDV ve damga vergisi beyan süreleri ile e-defter beratı yükleme süresi uzatıldı.
54	17.04.2017	Sat geri kirala sözleşmesinin feshi durumunda fesih tarihine kadar istisna uygulanarak ödenmeyen KDV tutarlarının düzeltilmesine gerek bulunmadığı hakkında mukteza
53	11.04.2017	Ödemesi Ekim ayına ertelenen 2016/Aralık dönemine ilişkin SGK primlerinin 2016 kurum kazancının tespitinde gider olarak dikkate alınıp alınamayacağına ilişkin mukteza yayınlandı.
52	11.04.2017	Teknolojik Ürün Yatırım Destek Programı Hakkında Yönetmelik'te değişiklikler yapıldı.
51	04.04.2017	Toptancı hallerinde faaliyet gösteren tüccarların, çiftçilerden aldıkları ürünlere ilişkin tahsilat ve ödemelerin finansal kurumlar aracılığıyla yapılma zorunluluğu kaldırıldı.
50	03.04.2017	Türkiye'nin taraf olduğu bazı Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşmalarının onaylanması uygun bulundu.
49	30.03.2017	Vergi kimlik numarası ile işyeri sicil numarasının eşleştirilmesine ilişkin bildirim verilme süresi uzatıldı.
48	22.03.2017	Gelir vergisi ile muhtasar, KDV ve damga vergisi beyan süreleri uzatıldı.
47	16.03.2017	Yeni işe alınan sigortalılar için işverenlere getirilen gelir vergisi stopajı teşvikinin uygulanmasına ilişkin açıklamalar yapıldı.
46	15.03.2017	Bazı gayrimenkul işlemlerinde uygulanan damga vergisi ve harç oranları ile yurt dışı TL kredilerde KKDF oranı düşürüldü.
45	13.03.2017	Vergi inceleme raporu ile alınan KDV iadesine yönelik açıklamalar yapıldı.
44	13.03.2017	Roaming istisnasının uygulanmasında aranacak belgelere ilişkin açıklamalar yapıldı.
43	13.03.2017	Elektronik para ve ödeme kuruluşlarının vergilendirilmesine ilişkin usul ve esaslar belirlendi.
42	08.03.2017	6824 sayılı Kanun ile Damga Vergisi Kanunu ve Harçlar Kanunu'nda bazı değişiklikler yapıldı.
41	08.03.2017	6824 sayılı Kanun'la dar mükellefler ile gurbetçilere yapılan konut ve işyeri teslimlerine KDV istisnası getirildi.
40	08.03.2017	6824 sayılı Kanun ile vergiye uyumlu mükelleflere vergi indirimini imkanı getirildi.
39	07.03.2017	Aynı işlem dolayısıyla, tevkifat ve indirimli orandan doğan KDV iade alacağına ilişkin açıklamalar yapıldı.

Vergi Takvimi

2017 Haziran ayı mali yükümlülükler takvimi

12 Haziran 2017 Pazartesi	16-31 Mayıs 2017 dönemine ait petrol ve doğalgaz ürünlerine ilişkin özel tüketim vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi
15 Haziran 2017 Perşembe	Mayıs 2017 dönemine ait kolalı gazoz, alkollü içecekler ve tütün mamullerine ilişkin özel tüketim vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi Mayıs 2017 dönemine ait dayanıklı tüketim ve diğer mallara ilişkin özel tüketim vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi Mayıs 2017 dönemine ait tescile tabi olmayan motorlu taşıt araçlarına ilişkin özel tüketim vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi Mayıs 2017 dönemine ait banka ve sigorta muameleleri vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi Mayıs 2017 dönemine ait özel iletişim vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi Mayıs 2017 dönemine ait kaynak kullanımı destekleme fonu kesintilerinin bildiri ve ödenmesi
20 Haziran 2017 Salı	Mayıs 2017 dönemine ait şans oyunları vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi
23 Haziran 2017 Cuma	Mayıs 2017 dönemine ait gelir vergisi stopajının muhtasar beyanname ile elektronik ortamda beyanı Mayıs 2017 dönemine ait kurumlar vergisi stopajının muhtasar beyanname ile elektronik ortamda beyanı Mayıs 2017 dönemine ait istihkaktan kesinti suretiyle tahsil edilen damga vergisi ile sürekli mükellefiyeti bulunanlar için makbuz karşılığı ödenmesi gereken damga vergisinin elektronik ortamda beyanı Mayıs 2017 dönemine ait sosyal güvenlik primlerinin elektronik ortamda beyan edilmesi
28 Haziran 2017 Çarşamba	Mayıs 2017 dönemine ait katma değer vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi 1-15 Haziran 2017 dönemine ait petrol ve doğalgaz ürünlerine ilişkin özel tüketim vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi Mayıs 2017 dönemine ait gelir vergisi stopajının ödenmesi Mayıs 2017 dönemine ait kurumlar vergisi stopajının ödenmesi Mayıs 2017 dönemine ait istihkaktan kesinti suretiyle tahsil edilen damga vergisi ile sürekli mükellefiyeti bulunanlar için makbuz karşılığı ödenmesi gereken damga vergisinin ödenmesi
30 Haziran 2017 Cuma	Mayıs 2017 dönemine ait haberleşme vergilerinin beyanı ve ödenmesi Basit usulde vergilendirilen mükelleflerin 2016 yılına ilişkin gelir vergisi 2. taksit ödemesi Mayıs 2017 dönemi mal ve hizmet alım/satımlarına ilişkin bildirim formlarının (Form Ba-Bs) elektronik olarak gönderilmesi Mayıs 2017 dönemine ait sosyal güvenlik primlerinin ödenmesi

Gelir Vergisi

Gelir vergisi tarifesi- 2017 (Ücretler)						
Gelir dilimi	Vergi oranı					
13.000 TL'ye kadar	% 15					
30.000 TL'nin 13.000 TL'si için 1.950 TL, fazlası	% 20					
110.000 TL'nin 30.000 TL'si için 5.350 TL, fazlası	% 27					
110.000 TL'den fazlasının 110.000 TL'si için 26.950 TL, fazlası	% 35					
Gelir vergisi tarifesi- 2017 (Diğer gelirler)						
Gelir dilimi	Vergi oranı					
13.000 TL'ye kadar	% 15					
30.000 TL'nin 13.000 TL'si için 1.950 TL, fazlası	% 20					
70.000 TL'nin 30.000 TL'si için 5.350 TL, fazlası	% 27					
70.000 TL'den fazlasının 70.000 TL'si için 16.150 TL, fazlası	% 35					
Gelir vergisinden istisna günlük yemek yardımı (KDV hariç)						
Uygulandığı yıl	Tutar (TL)					
2015	13,00					
2016	13,70					
2017	14,00					
Engellilik indirimi (2017)						
Engellilik derecesi	Tutarı (TL)					
Birinci derece engelliler için	900					
İkinci derece engelliler için	470					
Üçüncü derece engelliler için	210					
Asgari geçim indirimi-TL (2017)						
Eşin çalışma durumu	Çocuk sayısı					
	Yok	1	2	3	4	5 veya fazla
Çalışıyor	133,31	153,31	173,31	199,97	213,30	226,63
Çalışmıyor	159,98	179,97	199,97	226,63	226,63	226,63
Konut kira geliri istisnası						
Gelirin elde edildiği yıl	Tutar (TL)					
2015	3.600					
2016	3.800					
2017	3.900					
Değer artış kazançlarında istisna (Menkul kıymetler hariç)						
Kazancın sağlandığı yıl	Tutar (TL)					
2015	10.600					
2016	11.000					
2017	11.000					
Arızî kazançlara ilişkin istisna						
Kazancın sağlandığı yıl	Tutar (TL)					
2015	23.000					
2016	24.000					
2017	24.000					
Gelir vergisinden istisna kıdem tazminatı tavanı						
Uygulandığı dönem	Tutar (TL)					
01.07.2016 - 31.12.2016	4.297,21					
01.01.2017 - 30.06.2017	4.426,16					

Vergi Usul Kanunu ve 6183 Sayılı Kanun

Gecikme zammı ve gecikme faizi oranları (Aylık)	
Uygulandığı dönem	Oran (%)
21.04.2006 - 18.11.2009	2,50
19.11.2009 - 18.10.2010	1,95
19.10.2010 tarihinden itibaren	1,40
Tecil faizi oranları (Yıllık)	
Uygulandığı dönem	Oran (%)
28.04.2006 - 20.11.2009	24
21.11.2009 - 20.10.2010	19
21.10.2010 tarihinden itibaren	12
Yeniden değerlendirme oranları	
Yıl	Oran (%)
2014	10,11
2015	5,58
2016	3,83
Fatura düzenleme sınırı	
Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2015	880
2016	900
2017	900

Amortisman sınırı	
Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2015	880
2016	900
2017	900
Reeskont ve avans işlemlerinde iskonto ve faiz oranları	
Reeskont işlemlerinde	% 8,75
Avans işlemlerinde	% 9,75
VUK kapsamındaki reeskont işlemlerinde	% 9,75
Not: Bu oranlar 31.12.2016 tarihinden itibaren yapılan işlemler için geçerlidir.	

Damga Vergisi

Azami damga vergisi (Her bir kağıt için)	
Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2015	1.702.138,00
2016	1.797.117,30
2017	1.865.946,80
Damga vergisi oran ve tutarları (2017)	
Damga vergisine tabi kağıtlar	Oran/Tutar
Sözleşmeler	Binde 9,48
Ücretler (Avanslar dahil)	Binde 7,59
Kira sözleşmeleri	Binde 1,89
Bilanço	39,70 TL
Gelir tablosu	19,10 TL
Yıllık gelir vergisi beyannamesi	51,40 TL
Kurumlar vergisi beyannamesi	68,60 TL
Katma değer vergisi ve muhtasar beyannameler	33,90 TL
SGK sigorta prim bildirgesi	25,30 TL

Veraset ve İntikal Vergisi

İstisnalar (2017)		
Evlatlıklar dahil furuğ ve eşten her birine isabet eden miras hisselerinde	176.600 TL	
Furuğ bulunmaması halinde, eşe isabet eden miras hissesinde	353.417 TL	
İvazsız suretle meydana gelen intikallerde	4.068 TL	
Para ve mal üzerine düzenlenen yarışma ve çekilişlerde kazanılan ikramiyelerde	4.068 TL	
Vergi tarifesi (2017)		
Matrah dilim tutarları	Vergi Oranı	
	Veraset yoluyla intikal	İvazsız intikal
İlk 210.000 TL için	% 1	% 10
Sonra gelen 500.000 TL için	% 3	% 15
Sonra gelen 1.110.000 TL için	% 5	% 20
Sonra gelen 2.000.000 TL için	% 7	% 25
Matrahın 3.820.000 TL'yi aşan bölümü için	% 10	% 30

Asgari Ücret ve Sosyal Güvenlik

Asgari ücret ve yasal kesintiler		
Ödemeler / kesintiler	01.01.2017 - 31.12.2017 (TL)	
Brüt asgari ücret	1.777,50	
Sosyal güvenlik primi işçi payı (% 14)	248,85	
İşsizlik sigortası primi işçi payı (% 1)	17,78	
Gelir vergisi matrahı	1.510,87	
Hesaplanan gelir vergisi (% 15)	226,63	
Asgari geçim indirimi (Bekar) (-)	133,31	
Kesilecek gelir vergisi	93,32	
Damga vergisi (binde 7,59)	13,49	
Kesintiler toplamı	373,44	
Net asgari ücret	1.404,06	
Yıllık brüt asgari ücret		
Uygulandığı yıl	Tutar (TL)	
2015	14.850	
2016	19.764	
2017	21.330	
Sosyal güvenlik primine esas aylık kazançların alt ve üst sınırları		
Uygulandığı dönem	Alt sınır (TL)	Üst sınır (TL)
01.01.2017-31.12.2017	1.777,50	13.331,40

Income Tax

Income tax tariffs- 2017 (Salaries)						
Income bracket	Tax rate					
Up to TRL 13.000	15 %					
For TRL 30.000; for the first TRL 13.000, TRL 1.950, for above	20 %					
For TRL 110.000; for the first TRL 30.000, TRL 5.350, for above	27 %					
For more than TRL 110.000, for TRL 110.000, TRL 26.950, for above	35 %					
Income tax tariffs- 2017 (Other income)						
Income bracket	Tax rate					
Up to TRL 13.000	15 %					
For TRL 30.000; for the first TRL 13.000, TRL 1.950, for above	20 %					
For TRL 70.000; for the first TRL 30.000, TRL 5.350, for above	27 %					
For more than TRL 70.000, for TRL 70.000, TRL 16.150, for above	35 %					
Daily meal allowance exempt from income tax (VAT excluded)						
Year	Amount (TRL)					
2015	13,00					
2016	13,70					
2017	14,00					
Disability allowance (2017)						
Degree of disablement	Amount (TRL)					
For 1 st degree disabled	900					
For 2 nd degree disabled	470					
For 3 rd degree disabled	210					
Minimum living allowance-TRL (2017)						
Status of spouse	Number of children					
	No	1	2	3	4	5 or more
Employed	133,31	153,31	173,31	199,97	213,30	226,63
Unemployed	159,98	179,97	199,97	226,63	226,63	226,63
Exemption for house rental income						
Year when the income is derived	Amount (TRL)					
2015	3.600					
2016	3.800					
2017	3.900					
Exemption in capital gains (Except securities)						
Year when the gain is derived	Amount (TRL)					
2015	10.600					
2016	11.000					
2017	11.000					
Exemption in incidental income						
Year when the income is derived	Amount (TRL)					
2015	23.000					
2016	24.000					
2017	24.000					
The upper limit of severance pay exempt from income tax						
Period	Amount (TRL)					
01.07.2016 - 31.12.2016	4.297,21					
01.01.2017 - 30.06.2017	4.426,16					

Tax Procedures Law (TPL) and Law No. 6183

Delay charge and delay interest rates (Monthly)	
Period	Rate (%)
21.04.2006 - 18.11.2009	2,50
19.11.2009 - 18.10.2010	1,95
Since 19.10.2010	1,40
Deferral interest rates (Annual)	
Period	Rate (%)
28.04.2006 - 20.11.2009	24
21.11.2009 - 20.10.2010	19
Since 21.10.2010	12
Revaluation rates	
Year	Rate (%)
2014	10,11
2015	5,58
2016	3,83
Limit for issuing invoice	
Year	Amount (TRL)
2015	880
2016	900
2017	900

Depreciation limit	
Year	Amount (TRL)
2015	880
2016	900
2017	900
Discount and interest rates to be applied in rediscount and advance transactions	
In rediscount transactions	8,75 %
In advance transactions	9,75 %
In rediscount transactions under TPL	9,75 %
Note: These rates are applicable to the transactions conducted as of 31.12.2016.	

Stamp Duty

Maximum stamp duty (For each paper)	
Year	Amount (TRL)
2015	1.702.138,00
2016	1.797.117,30
2017	1.865.946,80
Stamp duty rates and amounts (2017)	
Papers subject to stamp duty	Rate/Amount
Contracts	9,48 per thousand
Wages (Including advances)	7,59 per thousand
Rental contracts	1,89 per thousand
Balance sheet	TRL 39,70
Income statement	TRL 19,10
Annual income tax return	TRL 51,40
Corporate tax return	TRL 68,60
Value added tax and withholding tax returns	TRL 33,90
Social Security Institution insurance premium declarations	TRL 25,30

Inheritance and Transfer Tax

Exemptions (2017)		
For shares of inheritance corresponding to each descendant including adopted children and the spouse	TRL 176.600	
For share of inheritance corresponding to the spouse if there is no descendant	TRL 353.417	
For transfers conducted without any consideration	TRL 4.068	
For prizes won in competitions and lotteries held for money and property	TRL 4.068	
Tax tariff (2017)		
Tax base bracket amounts	Tax rate	
	Transfer through inheritance	Transfer without any consideration
For the first TRL 210.000	1 %	10 %
For the next TRL 500.000	3 %	15 %
For the next TRL 1.110.000	5 %	20 %
For the next TRL 2.000.000	7 %	25 %
For the tax base portion exceeding TRL 3.820.000	10 %	30 %

Minimum Wage and Social Security

Minimum wage and withholdings		
Payments / withholdings	01.01.2017 - 31.12.2017 (TRL)	
Gross minimum wage	1.777,50	
Social security premium employee's contribution (14 %)	248,85	
Unemployment insurance premium employee's contribution (1 %)	17,78	
Income tax base	1.510,87	
Income tax calculated (15 %)	226,63	
Minimum living allowance (Single) (-)	133,31	
Income tax to be withheld	93,32	
Stamp duty (7,59 per thousand)	13,49	
Total withholdings	373,44	
Net minimum wage	1.404,06	
Annual gross minimum wage		
Year	Amount (TRL)	
2015	14.850	
2016	19.764	
2017	21.330	
The lower and upper limits of monthly earnings that will be the basis for social security premium		
Period	Lower limit (TRL)	Upper limit (TRL)
01.01.2017-31.12.2017	1.777,50	13.331,40

EY Hakkında

EY bağımsız denetim, vergi, kurumsal finansman ve danışmanlık hizmetlerinde bir dünya lideridir. Anlayışımız ve kaliteli hizmetlerimiz dünya ekonomisi ve sermaye piyasalarında güvenin oluşmasına katkıda bulunmaktadır. EY, güçlü yönetim ekibiyle tüm paydaş gruplarına verdiği sözleri yerine getirmekte ve bu şekilde çalışanları, müşterileri ve içinde yer aldığı diğer çevreler için daha iyi bir çalışma hayatı oluşturulmasında önemli bir rol üstlenmektedir.

EY adı küresel organizasyonu temsil eder ve Ernst & Young Global Limited'in her biri ayrı birer tüzel kişiliğe sahip olan, bir veya daha çok üye firmasını temsil edebilir. Sınırlı sorumlu bir Birleşik Krallık şirketi olan Ernst & Young Global Limited müşteri hizmeti sunmamaktadır. Daha fazla bilgi için lütfen ey.com adresini ziyaret ediniz.

EY'nin sunduğu vergi hizmetleri

İşleriniz gerçek potansiyellerine güçlü temeller üzerinde yapılandırılarak ve sürdürülebilir bir şekilde geliştirilerek ulaşabilir. EY olarak vergi yükümlülüklerinizi sorumlu ve zamanında yerine getirmenizin önemli bir fark ortaya çıkaracağını düşünüyoruz. Bu nedenle 140'tan fazla ülkedeki 32,000 vergi çalışanlarımız nerede olursanız olun ve vergi ihtiyaçlarınız ne olursa olsun kaliteli hizmet anlayışımıza duyduğumuz tereddütsüz bağlılık temelinde sizlere teknik bilgi, iş tecrübesi ve tutarlı metodolojiler sunmaktadır.

© 2017 EY Türkiye.
Tüm Hakları Saklıdır.

ey.com/tr
vergidegundem.com
facebook.com/ErnstYoungTurkiye
instagram.com/eyturkiye
twitter.com/EY_Turkiye